

'Es wird regiert !'

Sint-Magnuskerk Hollum Ameland Eeuwigheidszondag 2024
Lezing uit de bijbel: Openbaring 1:1-8

Geliefde gemeente,

Het is niet verwonderlijk dat voor deze Eeuwigheidszondag het intro van het bijbelboek Openbaring op de rol staat van het oecumenisch bijbelleesrooster om voorgelezen te worden in de gemeentes.

Op deze zondag staan wij stil bij het verstrijken van de tijd. De tijden vergaan en wij met hen. In het licht van 'eeuwigheid' is ons leven hier een stofje op de weegschaal en een druppel aan de emmer, om maar een profetische one-liner uit de bijbel aan te halen.

Wij leven in roerige tijden. Tijden waarin ook relatief veel mensen het leven laten, omdat er oorlogen gaande zijn en in tegenstelling tot een eerdere ontwikkeling, ook honger en ondervoeding weer zijn toegenomen. En wij staan vandaag stil bij die families waarin dat ook heel persoonlijk werd. Niet door honger of oorlog, maar door de eindigheid van dit leven, dat ze heel dichtbij meemaakten, na ziekte, of plotseling, door ongeluk of door ouderdom: dat een dierbare stierf.

Het afgelopen jaar zijn wij, mijn vrouw en ik, in onze wijkgemeente in Ede mee gaan helpen met het pastorale bezoekwerk aan tachtigplussers. Best nog veel mensen samen, maar ook veel alleen. In het team ging het zo, dat ik eigenlijk alleen mannen deed, allemaal weduwnaar. En zonder uitzondering vertelden ze dat het niet went, het verlies en het gemis, en lang niet allen hadden zo'n tophuwelijk gehad. Goed genoeg hoor, niemand was blij geweest er van verlost te zijn of zo, hetgeen ook best kan voorkomen, maar wel in die zin, dat ze terugkijkend soms zeiden: met de kennis van nu hadden we bepaalde dingen samen misschien toch anders moeten doen,

maar ja, daar praatte je vroeger minder over. Rolverdeling, intimiteit, geld, opvoeding, je innerlijke leven, geloof. Ik denk dan: geef dat maar door aan jongere generaties, dat ze niet in dezelfde zwijgzaamheid blijven steken, maar durven spreken en luisteren en ook leren hoe dat vruchtbaar kan. Je wordt niet vanzelf wijzer. In een bijbelse Psalm staat het gebed: leer mij zo mijn dagen tellen, dat ik er een wijs hart door krijg. Het vraagt dus ook regelmatige zelfreflectie. Sommigen zeiden: ik moest (of als het nog korter geleden was: ik moet) me zelf weer uitvinden.

In onzekere tijden, is dat wat ons kan bezig houden. Vragen als: waar staan we, wat betekent dit, hoe gaan we met verlies of dreiging om? Je zelf weer opnieuw uitvinden.

Vaak is er in een tijd van crisis in de kerk teruggegrepen op het bijbelboek Openbaring. Want – in al zijn ondoorzichtigheid op het eerste gezicht – is het thema van dat geschrift immers niet: waar is God in alle nood die een mens of een wereld, of een kerk kan treffen?

Toen nog dominee Miskotte ging niet voor niets midden in de tweede wereldoorlog vanaf 1943 met de mensen in Amsterdam waar hij toen predikant was, samen op doordeweekse avonden het bijbelboek Openbaring lezen.

Later werden die bijbellezingen gebundeld en uitgegeven en hij gaf het de titel: hoofdsom der historie. We krijgen niet een boek vol visioenen die ons de toekomst voorspellen of iets dergelijks, maar het geheel is in al die verschillende visioenen een dieptepeiling van de geschiedenis tegen de achtergrond van Gods komen tot de wereld door Israël en zijn messias Jezus Christus.

Het is een *underground* troostboek voor de kerk in zware tijden, want de vijand leest en luistert mee, dus er wordt in veel versleutelde beelden gesproken, maar het is door alles heen één en al Evangelie, namelijk: Christus, het gekomen zijn

van Christus, de verrijzenis, de overwinning van Christus: dat maakt echt het verschil. Toen en nu. Houd dat vast.

Even kort wat noties, ons tot bemoediging, uit die opening van het geschrift. Apocalypse, ont-hulling, ont-sluiering: het wordt ons gegeven. Door God. Een zekere transparantie. Doorzicht, inzicht. Ja waarin? In de geschiedenis, in het karakter van onze tijd? Ja zeker, maar het gebeurt in het bijbelboek Openbaring via Jezus Christus, via een engel en dan tenslotte via de apostel Johannes. Het komt wel van alzo hoge, maar het wordt bemiddeld. Het wordt ons aangereikt, maar daarmee wordt het ook van betekenis voorzien.

Johannes heeft kennelijk autoriteit, hij hoeft zich niet nader te onderscheiden. Hij is een betrouwbare leider van de kerk. De tussenkomst van een engel die steeds ook weer Johannes bij de hand neemt, zegt weer: al ben je dan een gekwalificeerd leider: ook jij bent afhankelijk van Gods leiding. En engelen, zijn zij niet in het bijbels verhaal, de goede machten die ons omringen en die ons dragen? En dan is het boek, dat geopend zal worden, gelegd in de handen van Jezus Christus.

Wie is Hij? Wacht even, komt zo, eerst even dit: luister er naar, wat Johannes jullie nu doorgeeft, als naar een woord van God, als naar een profetie, een spreken vanuit de Hemel: gelukkig, zalig ben je als je het zo hoort en zo bewaart. Dat is: overwegen, overdenken, onthouden, er er op kauwen zodat het ons leven kan stempelen, kan kleuren en bepalen. Dat is het eerste wat wordt gezegd.

En dan komt de groet, aan de zeven gemeenten in Klein Azië. Zij staan voor het geheel, vandaar dat getal zeven als getal van volheid, voor de hele kerk. Dus ook voor ons.

De groet klinkt: genade en vrede!

Daar begint alles mee. Ook elke liturgie, elke eredienst. Het begint niet met onze ellende en onze nood, onze sterfelijkheid, onze verslagenheid of onze schuld, al nemen we die mee naar

de kerk en leggen dat neer in ons drempelgebed en kyriegebed, maar daaraan voorafgaat dat de Paaskaars al ontstoken is, nog voor wij maar beginnen, en dat de bijbel al open klaar ligt. Dat drukt uit: Gods genade en vrede zijn hier al. Genade kan misschien wat irriteren, hoezo genade? Nu ja, zo vanzelfsprekend is die vriendschap van God met ons nu ook weer niet. Vrede kan ons aanlokken, maar besef: ook dat kom naar je toe als gave van Omhoog. Maar je krijgt het wel in de rug mee, Gods 'ja' over ons leven gaat aan alles voor af. Hij houdt jouw leven en dat van mij en van de wereld in zijn Hand.

En die groet komt van Hem die is, die was en die komt. Niet die ergens tijdloos, eeuwig zit te zijn, maar die er vandaag is, die wij kennen uit het getuigenis van gisteren en eergisteren, en die beloofd heeft zijn zorg voor onze wereld en voor ons leven ook morgen en overmorgen niet uit zijn handen te laten vallen. Die groet komt ook van de zeven geesten die voor zijn troon zijn: corresponderend met de zeven gemeenten: het is de Geest van God, die ons steeds weer inspireert het te blijven geloven: Jezus is Overwinnaar. Want dan komt het: die groet komt ook van Jezus Christus, de getrouwe getuige, de eerstgeborene uit de doden en de Overste van alle koningen en machten op de aarde. Maar wat nog meer is: die groet komt van Hem die ons liefheeft en die ons door zijn zelfovergave verlost heeft van het kwaad van onze ego-bepaaldheid, en die ons binnenleidt in een wereld van barmhartigheid.

Aan Hem komt de eer toe en de macht, tot in eeuwigheid. Ja, Hij komt als mens op de wolken om zijn Rijk, het Rijk Gods te vestigen, het nieuwe Jeruzalem nederdalende uit de hemel. Niet zoals de zogenaamde machtige imperia van deze wereld. Zij komen als beesten op vanuit de afgrond (zo is dit beeld een verwijzing naar eerder visioen uit de profetieën van Daniël - Dan. 7).

Jezus, Hij is de alfa en de omega: alle letters van het alfabet vallen onder zijn heerschappij. De letters werden in de

oorspronkelijke taal van de bijbel aangeduid met de term: de elementen (stoicheia), een term die ook gebruikt wordt voor de kosmische elementen. Het geloof zegt: zij zijn onderworpen aan de macht en de liefde van Christus.

Nou ja, dat vraagt dus wel geloof. Juist als de hele werkelijkheid het tegendeel lijkt te zeggen. Geloof dat Christus regeert. Dat Gods recht en Gods barmhartigheid het laatste Woord zullen hebben. Dat God ondanks alles ons leven in zijn Hand houdt. Laat ik mogen eindigen met het bekende citaat uit het telefoongesprek van de Zwitserse theologieprofessor Karl Barth met Eduard Thurneysen op de avond van 9 december 1968, vlak voor zijn dood. Zij staan bekend als zijn 'laatste woorden'. Jullie zijn gewend aan Duitse toeristen hier op Ameland, dus dat moet kunnen: „Ja, die Welt ist dunkel. Nur ja die Ohren nicht hängen lassen! Nie! Denn es wird regiert, nicht nur in Moskau oder in Washington oder in Peking, sondern es wird regiert, und zwar hier auf Erden, aber ganz von oben, vom Himmel her! Gott sitzt im Regimente! Darum fürchte ich mich nicht. Gott lässt uns nicht fallen, keinen einzigen von uns! – Es wird regiert!“

Er wordt geregeerd. Niet vanuit Moskou, Washington, of Peking, zei hij al in 1968, maar van Hemelhoog, daarom ben ik niet bevreesd. Hij laat niemand uit zijn Hand vallen.

Amen

Zingen: Psalm van de zondag: Psalm 93 om te zingen (De Heer is koning, Hij regeert)